

PASTÝŘSKÝ LIST V NEJISTÉ DOBĚ – XII.

Když jsme v únoru s manželkou vzpomínali na „uhelné prázdniny“ a vyprávěli o svých zkušenostech našim již dospělým dětem, netušili jsme, co leží bezprostředně před námi. Že ještě před příchodem jara propuknou celosvětové „prázdniny virové“. A protáhnou se až do léta.

No, ono nejde ve vlastním slova smyslu o skutečné prázdniny, nýbrž o okolnostmi vnucenou karanténu. Naše vláda, jako mnohé jiné, nastavila pravidla a omezení. To vše nakonec prodloužila a jen velmi pozvolna začíná izolaci rozvolňovat. Dnes je jasné, že se někteří žáci a studenti do školy fyzicky nedostanou ještě nějaký čas. V mnohých případech své školy navštíví pravděpodobně až v září.

Ve světě celková zdravotní situace vypadá všelijak. Snad i proto jsem na chvíli podlehl iluzi, že konečně dojde na obsah knížky Julese Verna *Dva roky prázdnin*. Myšlenky tohoto příběhu totiž zatím nenašly příliš uplatnění v praxi, neboť v něm jde více o vztahy a dovednosti, než o vynálezy.

Budu-li poctivý, musím přiznat, že ani koronavirová krize nepřináší volno od školy. Žáci i studenti se povětšinou učí doma přes internet, sociální sítě i za pomoci různých pomůcek a knížek. Karanténu kvůli nemoci by nám pan Verne nezaviděl, avšak spojení přes Internet nejspíš ano.

Zmíněná kniha možná z dnešního pohledu působí naivně, přesto však zůstává určitým způsobem půvabná. Platí o ní, že se může stát dobrou inspirací i pro naši současnou, okolnostmi vynucenou „robinzonádu“. Stejně jako všechny dobré příběhy totiž vypráví nejen o dobrodružství a zápasu o přežití, nýbrž především o přátelství, skvělých nápadech, odvážných činech, mrzutých roztržkách, usmíření, a zejména pak o ochotě zapojit se do společného úsilí. Být tu ku pomoci těm, kteří naší pomoc tady a teď potřebují.

Vernův příběh o ztroskotaných chlapcích není oslavou nečekaného volna a nicnedělání, nýbrž chválou odvěké lidské touhy zabojovat a přežít. Je adorací odhodlané vůle, holdem vytrvalosti a umu, chvalozpěvem na soudržnost, sounáležitost a spolupráci. Do nečekaného dobrodružství spadnou měščí školáci, možná trochu rozmazlení. Na konci společné pouti odcházejí zkušení mladí dospívající, kteří se vycvičili v kázni a naučili se mnohým, pro život potřebným dovednostem.

Vzpomínka na *Dva roky prázdnin*, které svého času skvěle zdramatizoval Český rozhlas, mě vrátila k jednomu moudrému přísloví, které říká: „*Získat moudrost je lepší než ryzí zlato a získat rozumnost je výbornější než stříbro.*“

Na začátku všeho tedy i našeho vynaloženého úsilí vždy stojí informace „CO“ dělat. To samo o sobě nestačí. Umění správně nakládat s těmito informacemi nás vede k dovednosti myšlenky i věci dobře uchopovat, správně s nimi nakládat, smysluplně je využívat. Přecházíme od pouhé informace „CO“ k umění „JAK“. Tím postupně získáváme rozumnost. Stáváme se zručnými a praktickými.

Pokud vytrváme v získávání zručnosti a zkušenosti prostřednictvím svých mnohých omylů a chyb, z nichž jsme ochotni se poučit, posuneme se od „CO“ přes „JAK“ až k podstatnému „PROČ“. Tedy k samotné podstatě toho, co je skrytým motivem našeho jednání. Teprve spolu s „PROČ“ se začínáme posouvat k nabytí životní moudrosti.

Většinou lidé v jádru svého „PROČ“ objeví to, na čem skutečně nejvíc záleží: na spojení s druhými, smysluplném konání, schopnosti být užitečný. Životní moudrost, tak jak jsem ji mohl vidět u svých starých přátel, kterých si vážím a považuji je za moudré, se projevuje radostí z toho, že mohou druhé obdarovat, být jim ku prospěchu, projevit druhým přízeň, velkorysost, odpuštění, naději a lásku. Jinými slovy – dokážou druhé milovat jako sebe sama, a proto pro ně zamýšlí a dělají to nejlepší.

Všem našim studujícím „Robinsonům z nutnosti“ bych ze srdce přál, aby co nejlépe využili čas k nabytí informací, získání rozumnosti a dozrávání k životní moudrosti. Aby od „CO“ přes „JAK“ nakonec doputovali k tajemství „PROČ“ svého života.

Nám, věkem starším, pak přeji, abychom jim v tom byli co nejvíce nápomocni.

Petr Plaňanský, pastor KS Nymburk
(v Nymburce 16. 4. 2020)